

Bruselj, 28. april 2023  
(OR. en)

8676/23

**SPORT 14**  
**DOPAGE 9**

**DOPIS**

|              |                                                                                                                                      |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Pošiljatelj: | Generalni sekretariat Sveta                                                                                                          |
| Prejemnik:   | Odbor stalnih predstavnikov/Svet                                                                                                     |
| Zadeva:      | Zagotavljanje spoštovanja človekovih pravic pri organizaciji večjih mednarodnih športnih dogodkov<br>– <i>orientacijska razprava</i> |

Predsedstvo je po posvetovanju s člani in članicami Delovne skupine za šport pripravilo referenčni dokument, ki je priložen kot podlaga za orientacijsko razpravo na zasedanju Sveta za izobraževanje, mladino, kulturo in šport 15. in 16. maja 2023.

**Zagotavljanje spoštovanja človekovih pravic pri organizaciji večjih mednarodnih športnih dogodkov**

**Dokument predsedstva za razpravo**

Mednarodno pravo o človekovih pravicah, kot je med drugim določeno v Konvenciji o otrokovih pravicah in Konvenciji o pravicah invalidov ter izraženo v Splošni deklaraciji človekovih pravic, se v celoti uporablja na področju evropskega in mednarodnega športa. Poleg tega so v Pogodbi o Evropski uniji in Listini Evropske unije o temeljnih pravicah navedene najpomembnejše osebne svoboščine in pravice, ki jih imajo državljani in državljanke EU.

Splošna deklaracija človekovih pravic določa skupni standard pravic, ki veljajo za vse ljudi. V njej je poudarjeno, da se vsi ljudje rodijo svobodni ter imajo enako dostojanstvo in pravice ter da ima vsakdo brez razlikovanja pravico do življenja brez diskriminacije. Navsezadnje morajo imeti vsi posamezniki in posameznice enake možnosti za smiselno participacijo v družbi ter za popolno spoštovanje in uresničevanje svojih človekovih pravic.

Maja 2016 so ministri in ministrice EU, pristojni za šport, razpravljali o tem, kako bi lahko vlade izboljšale upravljanje v športu glede na pogosto korupcijo, pranje denarja in dopinške škandale. Razpravljali so tudi o posledičnem negativnem vplivu na verodostojnost športa in zaupanje javnosti v njegove pozitivne vrednote. Poudarili so, da se lahko dolgoletna avtonomija športnega sektorja ohrani le z uporabo visokih standardov dobrega upravljanja.

Svet je novembra 2019 sprejel tudi sklepe o boju proti korupciji v športu. Takšna korupcija se pojavlja v različnih oblikah, vključno s podkupovanjem, trgovanjem z vplivom, zlorabo položaja, prirejanjem športnih tekmovanj in pranjem denarja.

Športne organizacije se zato očitno same le s težavo spopadajo z različnimi grožnjami zoper njihovo integriteto. Te grožnje mednarodnemu športnemu gibanju predstavljajo številne izzive. Športne organizacije lahko s svojimi prizadevanji prispevajo k spoštovanju človekovih pravic, s tem ko zagotavljajo, da so te pravice upoštevane v celotnem procesu organiziranja mednarodnih športnih dogodkov. Pomembno je tudi spremljati, kako se gradijo športni objekti in infrastruktura ter v kakšnem družbenem in političnem okolju potekajo dogodki.

Drugo osrednje vprašanje so delovni pogoji ljudi, zaposlenih za opravljanje storitev v okviru športnih prireditev. Morda bo treba naložiti tudi socialne obveznosti sponzorjem takšnih dogodkov, ki morajo svojo družbeno odgovornost jemati resno.

V večini primerov je mogoče na načrtovanje in organizacijo mednarodnih športnih dogodkov vplivati veliko vnaprej. To med drugim velja za pogoje gradnje objektov in organizacije dogodkov ter zahteve glede delovnih pogojev. To delo se začne v zgodnji fazi, tj. na področju notranje politike mednarodnih športnih zvez.

Človekove pravice imajo temeljno vlogo pri organizaciji mednarodnih športnih dogodkov, in sicer kar zadeva zagotavljanje spoštovanja sindikalnih pravic in preprečevanja nesreč pri delu.

Človekove pravice je treba upoštevati tudi tako, da se zagotovi, da se v povezavi z mednarodnimi športnimi dogodki ne uporablja delo otrok ter prisilno in suženjsko delo, niti pri gradnji športnih dvoran niti pri izvedbi takih dogodkov.

Do korupcije s strani mednarodnih športnih zvez in deležnikov očitno prihaja v postopku zbiranja ponudb za organizacijo mednarodnih prvenstev, ko se ta prvenstva dodeljujejo brez odprtosti in preglednosti, pri čemer so podkupnine v postopku dodeljevanja pomembnejše od kakovosti. Postopke zbiranja ponudb je treba izboljšati ter poskrbeti, da bodo bolj odprti in pregledni.

Poleg spoštovanja visokih standardov dobrega upravljanja, namenjenih zagotavljanju avtonomije športnega gibanja, je bistveno, da vlade, ki izvajajo neizzvano vojaško vojskovanje na tujem ozemlju, športnih organizacij ne uporabljajo kot orožje ali za „športno pranje“ kakršnih koli kršitev človekovih pravic. Mednarodne športne organizacije morajo zato prevzeti svojo odgovornost in zagotoviti, da jih vlade ne uporabljajo za nezakonite namene. Obstaja tveganje, da bodo agresorske države zlorabile športne organizacije, in sicer v primeru, ko se mednarodni športni dogodki dodelijo tem državam ali se organizirajo v takih državah, ali pa v primeru, ko se športnikom in športnicam, ki zastopajo te države, dovoli sodelovanje na mednarodnih dogodkih.

Države članice so zato pozvane, naj razmislijo o naslednjih vprašanjih:

1. Kako lahko države članice podprejo mednarodne športne organizacije, da se okrepi spoštovanje človekovih pravic ter odprtost in preglednost pri dodeljevanju in vodenju mednarodnih športnih dogodkov?
2. Kako lahko države članice in EU sodelujejo, da bi okrepile spoštovanje človekovih pravic ter odprtost in preglednost pri dejavnostih nacionalnih, evropskih in drugih mednarodnih športnih organizacij?

---